

<https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journalpaper/2024/may/34446/yurnauky414beck.pdf>.

2. Богуш Л. «Проблеми та перспективи реформування трудового законодавства і сфери зайнятості України в рамках зобов'язань угоди про асоціацію з ЄС». *Збірник наукових праць "Економічний простір"*. 2023 № 188 URL: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1370/1320>.

3. Дзевелюк М. Функціональний аутсорсинг у державному управлінні. *Публічне управління і право: історія, теорія, практика*. 2023. Вип 3. С. 39–45.

4. Кодекс законів про працю України: Редакція від 10.09.1996

5. Корженкова І. Проект нового Трудового кодексу, що викликає занепокоєння та що не так з чинним? *Центр спільних дій*. 2025 URL: <https://centreua.org/publikatsiyi-golovna/proyekt-novogo-trudovogo-kodeksu-shho-vyklykae-zanepokoeyennya-ta-shho-ne-tak-z-chynnym/>

6. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України. Редакція від 24.12.2023 № 2136. 2023. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/222715.html>

Хоменко Олександр Пилипович

здобувач ступеня вищої освіти доктор філософії
факультет права, публічного управління та адміністрування
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У АНТИКОРУПЦІЙНІЙ ПОЛІТИЦІ

Не зважаючи на те, що серед завдань Національної поліції України прямо не передбачено завдання боротьби із корупцією (дивись Закон України «Про національну поліцію» від 2 липня 2015 р. № 580-VIII [1]), вона відіграє ключову роль в антикорупційній політиці, забезпечуючи виявлення, розслідування та профілактику корупційних злочинів, співпрацюючи з іншими антикорупційними органами, та здійснюючи внутрішній контроль щодо запобігання корупції в своїх рядах. Закон України «Про запобігання корупції» також не ставить серед завдань національної поліції боротьбу з корупцією, однак у ньому передбачено обов'язок Національної поліції впроваджувати конкретні механізми запобігання корупційним діям, що включають прозорість у кадрових питаннях, фінансову прозорість та контроль за доходами і витратами працівників поліції [5].

С. Шатрава вважає, що національна поліція України належить до другої групи суб'єктів зі спеціальними повноваженнями у сфері протидії корупції [2, с. 229]. В. Міновський у роботі «Стан наукової розробленості діяльності національної поліції України як суб'єкта запобігання корупційним та

пов'язаним із корупцією правопорушенням» вважає, що «на сьогодні відсутні комплексні монографічні дослідження НПУ як суб'єкта запобігання корупційним та пов'язаним із корупцією правопорушенням» [3, с. 225], чим підтверджує нашу думку, що статус Національної поліції України в системі антикорупційних органів до кінця не визначений.

Однак, на нашу думку, Національна поліція України відіграє важливу роль у забезпеченні антикорупційної політики держави, оскільки її діяльність спрямована на протидію корупційним проявам на різних рівнях суспільного життя. Основні напрями діяльності Національної поліції в рамках антикорупційної політики, на нашу думку, включають:

Виявлення та розслідування корупційних злочинів. Поліція займається розслідуванням правопорушень, які пов'язані з корупцією, таких як отримання неправомірної вигоди, зловживання владою або службовим становищем, привласнення майна та інші форми незаконного збагачення.

Профілактика корупції. Одним з головних завдань поліції є запобігання виникненню корупційних ситуацій. Це включає моніторинг, інформування населення про корупційні ризики, навчання та підвищення рівня правосвідомості громадян.

Співпраця з іншими антикорупційними органами. Національна поліція активно співпрацює з іншими державними інституціями, такими як Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП), Державне бюро розслідувань (ДБР), а також з органами судової влади для більш ефективної боротьби з корупцією.

Внутрішній контроль і боротьба з корупцією в самій поліції. Важливою складовою є забезпечення чистоти лав самої поліції, оскільки корупція всередині правоохоронних органів може суттєво підірвати довіру суспільства. Для цього здійснюються внутрішні перевірки та розслідування щодо недобросовісних працівників поліції. Як зазначає «Антикорупційна стратегія на 2021-2025 рр.» за опитуваннями 37 % населення України вважають боротьбу з корупцією у поліції та прокуратурі надзвичайно важливою і цей показник поступається лише боротьбі з корупцією у судових органах та охороні здоров'я. На думку представників бізнесу, найбільш пріоритетними напрямами у протидії корупції є: поліція і прокуратура (41 %), податкова і митна сфери (32 %), фінансування партій та виборчих кампаній (25 %), охорона здоров'я (24 %), оборона і безпека (23 %) [4].

На сьогодні, антикорупційна політика Національної поліції формується на основі міжнародних стандартів та українських законів, які визначають принципи запобігання корупції. Особлива увага приділяється діяльності спеціалізованих антикорупційних органів, що здійснюють контроль за дотриманням законодавства та розслідують випадки корупційних правопорушень. У подоланні корупції в Національній поліції важливу роль відіграють інститути громадянського суспільства, які здійснюють громадський контроль, сприяють прозорості діяльності поліції, ініціюють антикорупційні розслідування та підвищують обізнаність громадян про корупційні ризики [4, с. 286]. Як зазначає В. Кононенко «нині інститути

громадянського суспільства працюють у сфері захисту прав людини та громадянина, представлення інтересів різних груп громадян, надання соціальних та інших послуг, провадження благодійної та волонтерської діяльності, реалізації освітніх і культурних проєктів, захисту довкілля, проведення аналізу реалізації державної політики, моніторингу діяльності органів влади, провадження антикорупційної діяльності тощо» [7, с. 456].

Захист свідків і інформаторів. Поліція відіграє роль у забезпеченні безпеки осіб, які надають інформацію про корупційні злочини. Ця практика сприяє більш активній участі громадян у боротьбі з корупцією.

Освітні заходи. Поліція проводить освітні кампанії серед громадян та публічних службовців для підвищення рівня обізнаності про корупційні ризики та шляхи їх уникнення.

Отже, Національна поліція є одним із ключових інструментів реалізації антикорупційної політики держави, забезпечуючи як превентивні заходи, так і безпосередню боротьбу з корупційними злочинами.

Список використаних джерел

1. Про національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
2. Шатрава С. Місце та особливості функціонування органів Національної безпеки України в системі суб'єктів протидії корупції. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2014. № 4/1. С. 228-232.
3. Міновський В. Стан наукової розробленості діяльності національної поліції України як суб'єкта запобігання корупційним та пов'язаним із корупцією правопорушенням. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2021 р. № 3 (73). С. 216-226.
4. Антикорупційна стратегія на 2021-2025 роки: затверджена Законом України від 20 червня 2022 року № 2322-IX. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text>.
5. Про запобігання корупції. Закон України від 14 жовтня 2014 № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.
6. Глян Т.Д., Плахотний А.П. Нормативно-правові засади запобігання корупційним проявам у діяльності Національної поліції України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО*. 2024. Випуск 85. Частина 2. С. 282-287.
7. Кононенко В.В. Інститути громадянського суспільства у процесах формування, реалізації публічної політики та публічного управління. *Національні інтереси України*. 2025. № 1(6). С. 444-460.